

Томилко М.М.

студент,

Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки

Національної академії Служби безпеки України

СОЦІАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ПРИВАБЛИВИЙ ЯК ЗАСІБ «ВІДХОДУ» ВІД РЕАЛЬНОСТІ

Феномен «мережевого спілкування» цікавий, насамперед, тим, що в Інтернеті практично редуковані невербальні компоненти (канали) комунікації, що породжує низку проблем.

Соціальна комунікація – це обмін між людьми або іншими соціальними суб'єктами цілісними знаковими повідомленнями, у яких відображені інформація, знання, ідеї, емоції тощо, обумовлений низкою соціально значущих оцінок, конкретних ситуацій, комунікативних сфер і норм спілкування, прийнятих у конкретному суспільстві.

По-перше, постає питання, як можна зрозуміти емоції співрозмовника, особливо якщо йдеться про особисте, інтимне спілкування з близькою людиною. Намагання передати емоції за допомогою так званих «смайликів» не вирішують проблеми, оскільки останні є скоріше артефактами, ніж емоційними проявами емоцій.

По-друге, виникає проблема оперативної передачі смислу, адже іноді просто незрозуміло, про що запитує твій віртуальний співрозмовник, або ж чому він затримується із відповіддю, що в свою чергу створює хибну атрибуцію [6].

Існує й інший аспект взаємозв'язку емоцій і мережевої комунікації. Певною мірою віртуальне спілкування більш продуктивне, аніж реальне, оскільки існує можливість відстроченої відповіді, певний часовий інтервал, за який можна встигнути зосередитись, ґрунтовно продумати відповідь. Адже в реальному спілкуванні ми зазвичай реагуємо ситуативно і не завжди обдуманно. В цьому сенсі спілкування в мережі може бути більш привабливим, аніж реальне, насамперед через полегшення самопрезентації [5].

Щодо другої проблеми, то можна сказати, що мережа Інтернет приваблива для психологів, тому що має ряд переваг у порівнянні з традиційними способами проведення досліджень, а саме: економія часу, коштів, людських та інших ресурсів. Можливість набрати більшу кількість випробовуваних, що

забезпечує і більшу точність статистичних висновків. Досліджувані в Інтернеті більш відверті, що знижує спотворення даних під впливом чинника соціальної бажаності. При опитуваннях з використанням електронної пошти виявлена менша потреба у схваленні, ніж у традиційних дослідженнях. При відповідях на відкриті питання по електронній пошті досліджувані дають більш детальну і розгорнуту інформацію [4].

На думку Бурового В.А., привабливим як засіб «відходу» від реальності Інтернет робить:

- По-перше, можливість анонімних соціальних інтеракцій (тут особливе значення має почуття безпеки при здійсненні інтеракцій, включаючи використання електронної пошти, чатів, ICQ і т.д.).

- По-друге, можливість для реалізації уявлень, фантазій зі зворотним зв'язком (у тому числі можливість створювати нові образи «Я»; вербалізація уявлень і / або фантазій, не можливих для реалізації в звичайному світі, наприклад, рольові ігри в чатах).

- По-третє, надзвичайно широка можливість пошуку нового співрозмовника, задовольняє практично будь-яких критеріїв (тут важливо зазначити, що немає необхідності утримувати увагу одного співрозмовника – тому що в будь-який момент можна знайти нового).

- По-четверте, необмежений доступ до інформації («інформаційний вампіризм») займає останнє місце в списку, тому що в основному небезпека стати Інтернет – залежним загрожує тим, хто шукає спілкування, а не інформацію [7].

Отже, особливості Інтернету дозволяють користувачеві експериментувати з власною ідентичністю, створюючи «віртуальні особистості», що відрізняються і від персоналії користувача, і від його реальної самопрезентації. У складі мотиваційних причин створення «віртуальних особистостей» насамперед виділяються так звані «пошукові причини» – бажання випробувати новий досвід, що виступає як певна самостійна цінність [6].

Список використаних джерел:

1. Войскунский А.Е. Гуманитарные исследования в Интернете / Ю.Д. Бабаева, О.Н. Арестова, О.В. Смылова // под ред. А.Е. Войскунского. – Москва: Можайск-Терра. – 2000. – С. 431.

2. Войскунский А.Е. Групповая игровая деятельность в Интернете / А.Е. Войскунский // Психологический журнал. – 1999. – Т. 20. – № 1. – С. 126-132.

3. Григоренко Ю. Соціальні мережі шукають «нішу» і гроші [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://it.imk.com.ua/info/article/socialnyje_seti_ishhut_nishu_i_dengi

4. Жичкина А. О возможностях психологических исследований в сети Интернет / А. Жичкина // Психологический Журнал. – 2000. – Т. 21. – № 2. – С. 75-78.

5. Коноплицкий С.М. Сетевые сообщества как объект социологического анализа / С.М. Коноплицкий // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – № 3. – С. 167-178.

6. Міжнародний журнал присвячений дослідженням в мережі Інтернет «Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу: <http://www.liebertpub.com/CPB>

7. Мироненко Г.В. Інтернетпсихологія: напрями досліджень і перспективи розвитку / Г.В. Мироненко, Н.В. Климчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: www.nbu.gov.ua/portal/natural/uztnu/zapiski/2008/filologiya/uch_21_1fn/mironenklimch.pdf

Шевелев В.В.

студент,

*Российский государственный педагогический университет
имени А.И. Герцена*

СОЦИАЛЬНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК КАТЕГОРИЯ СОВРЕМЕННОЙ ПСИХОЛОГИИ

Проблеме интеллекта посвящено большое количество работ, однако, с другой стороны, эта тема до сих пор остается наиболее дискуссионной. В психологии так и не сложилось однозначное определение интеллекта, несмотря на то, что это понятие активно используются в различных областях психологической науки. Подобного рода трудности не обошли стороной и исследования социального интеллекта. Социальный интеллект достаточно сложное, неоднозначно трактуемое психологическое явление, проблемы измерения которого, разработаны крайне слабо. Социальный интеллект – достаточно новое для отечественной психологии понятие, однако, история его изучения в США насчитывает уже более восьми десятилетий и большинство работ посвященных социальному интеллекту принадлежат американским исследователям. Современная психология испытывает дефицит